

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเบื้องต้น การลดปริมาณก้าชเรดอนภายในอาคาร กรณีศึกษาอาคารประเทาท์ติกแควร์ ที่ใช้วัสดุก่อสร้างประเภทคอนกรีตซึ่งมีถ้ําลอยลิกไนต์และฟอสฟอยปั๊มเป็นส่วนผสม โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ส่วน คือ การทดลองวัดอัตราการปล่อยก้าชเรดอนจากวัสดุคอนกรีตที่มีส่วนผสมของถ้ําลอยลิกไนต์ และฟอสฟอยปั๊มในปริมาณต่าง ๆ กัน แล้ววิจัยผลที่ได้ไปจำลองภายในอาคารตึกแควร์ เพื่อความเข้มข้นของก้าชเรดอนที่เกิดขึ้น ลักษณะของการแพร่กระจาย จุดที่เกิดการสะสม รวมทั้งปริมาณรังสีที่ผู้อยู่อาศัยได้รับในระยะเวลา 1 ปี และแนวทางการลดปริมาณก้าชเรดอนภายในอาคารตึกแควร์ผ่านโปรแกรมคำนวณพลาสติกของไฟล์โดยผลการทดลองทั้งหมด สามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ข้อสรุปจากการทดลองที่ 1: การวัดอัตราการปล่อยก้าชเรดอนจากวัสดุทดสอบ

จากการทดลองวัดอัตราการปล่อยก้าชเรดอน จากวัสดุคอนกรีตที่มีส่วนผสมของถ้ําลอยลิกไนต์ และฟอสฟอยปั๊มในปริมาณต่าง ๆ กัน สามารถสรุปผลการทดลองได้ดังนี้

5.1.1 อัตราการปล่อยก้าชเรดอนจากวัสดุคอนกรีตที่มีส่วนผสมของถ้ําลอยลิกไนต์

เมื่อทดลองวัดอัตราการปล่อยก้าชเรดอนจากวัสดุคอนกรีตที่มีส่วนผสมของถ้ําลอยลิกไนต์ในปริมาณต่าง ๆ กัน พบร่วมกันว่า อัตราการปล่อยก้าชเรดอนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามปริมาณถ้ําลอยที่เพิ่มขึ้นด้วย ถึงแม้ว่าในช่วงแรก (เมื่อผสมถ้ําลอยลงไปประมาณ 20 – 30 เปอร์เซ็นต์) อัตราการปล่อยก้าชเรดอนจะลดลง เมื่อเทียบกับคอนกรีตปกติ แต่นั้นเป็นเพราะว่า ถ้ําลอยมีลักษณะที่ละเอียดมากกว่าปูนซีเมนต์ ดังนั้นเมื่อนำมาเป็นส่วนผสมของคอนกรีต ถ้ําลอยจะเข้าแทรกไปตามรูปจนภายในคอนกรีต จุดเส้นทางการแพร่ของก้าชเรดอนสูบขยายจากภายนอก จึงสามารถวัดปริมาณก้าชเรดอนที่ปล่อยออกมากได้ดีอย่างมาก แต่จากการวัดอัตราการปล่อยก้าชโดยมวล และปริมาณเรเดียมจากถ้ําลอย พบร่วมกันว่ามีค่ามากกว่าปูนซีเมนต์ ซึ่งนี้ให้เห็นว่า ในความเป็นจริงแล้ว ก้าชเรดอนที่ปล่อยออกจากถ้ําลอยมีมากกว่าปูนซีเมนต์ ดังนั้นเมื่อนำถ้ําลอยผสมลงในคอนกรีตจะเพิ่มปริมาณหนึ่ง (จากการทดลองพบว่าประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์) จึงทำให้ก้าชเรดอนปล่อยออกมากขึ้น เมื่อ

เที่ยบกับคุณกรีตปกติ แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจะมีแนวโน้มที่สูงขึ้นตามปริมาณเดาลอยที่ผุดลงไป แต่ก็สูงขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้า นี้โดย โคฟเลอร์ และคณะ (Kovler, et al., 2005) ซึ่งพบว่าเดาลอยมีการปล่อยก๊าซเรดอนออกมาก่อนอยกว่าปูนซีเมนต์ เมัวร์จะพบปริมาณเรเดียมมากกว่าถึง 3 เท่า แต่กลับมีค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรดอน (emanation coefficient) เท่ากับ 0.52 ในขณะที่คุณกรีตมีค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรดอนเท่ากับ 7.65

นอกจากการนี้ จากการทดลองถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุทดสอบ ยังพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลค่อนข้างมากต่อความสามารถในการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุทดสอบ ก็คือ ความพรุน (porosity) ของวัสดุ ดังเช่นในกรณีของ FA 20 ที่มีปริมาณเดาลอยผุดเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ แต่กลับมีอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนมากกว่า FA 30 และ FA 40 หลังจากตรวจสอบความพรุนของวัสดุทดสอบดังกล่าว จึงพบว่าเกิดจากสาเหตุของความพรุน โดย FA 20 มีค่าความพรุนเท่ากับ 0.120 ในขณะที่ FA 30 และ FA 40 มีค่าความพรุนเท่ากับ 0.095 และ 0.110 ตามลำดับ แต่เมื่อเทียบกับ FA 50 ซึ่งมีค่าความพรุนเท่ากับ 0.120 เท่ากัน ก็พบว่า FA 20 มีอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนน้อยกว่า FA 50 1.3 เท่า ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความพรุนจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญตัวหนึ่งที่มีผลต่ออัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุก่อสร้าง

5.1.2 อัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุคุณกรีตที่มีส่วนผสมของฟอสฟอยปัชม

จากการทดลองวัดอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุคุณกรีตที่มีส่วนผสมของฟอสฟอยปัชม ในปริมาณต่าง ๆ กัน ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ปริมาณฟอสฟอยปัชมที่ผุดลงไปในคุณกรีตนั้น มีอิทธิพลอย่างมากในการเพิ่มอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุ โดยความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการผสม กับอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนนั้น มีลักษณะใกล้เคียงกับความสัมพันธ์เชิงเอกซ์โปเนนเชียล เมื่อตรวจสอบถึงปัจจัยที่น่าจะมีอิทธิพลทำให้เกิดปรากฏการณ์เช่นนั้น จึงพบว่า สาเหตุมาจากการที่ฟอสฟอยปัชมมีเรเดียมปะปนอยู่ในปริมาณสูงมากถึง $1119.24 \text{ Bq kg}^{-1}$ มากกว่าที่พบในปูนซีเมนต์ และเดาลอยถึง 6.78 และ 6.10 เท่าตามลำดับ ซึ่งขัดกับผลการศึกษาก่อนหน้านี้ ของสตูลอส (Stoulos, et al., 2004) ซึ่งพบว่าฟอสฟอยปัชม มีปริมาณเรเดียมสะสมอยู่มากกว่าเดาลอยเพียงเล็กน้อย แต่สอดคล้องตรงที่พบว่า หากนำไปผุดลงในปูนซีเมนต์ จะทำให้ผู้อยู่อาศัยในอาคาร ได้รับปริมาณรังสีโดยเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ปริมาณฟอสฟอยปัชม ที่ผุดลงในวัสดุคุณกรีต เป็นปัจจัยหลักที่กำหนดอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนจากวัสดุนั้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าเมื่อพิจารณาจากก้าวเรดอนที่ปล่อยออกมายังเด็กอย และปูนซีเมนต์ จะพบว่ามีค่อนข้างน้อย การนำเด็กอยไปทดสอบในคอนกรีตอาจไม่เป็นการเพิ่มอัตราการปล่อยก้าวเรดอนจากวัสดุจนถึงขั้นอันตราย แต่เมื่อนำปริมาณกัมมันตภาพเรเดียม (^{226}Ra) ทอเรียม (^{232}Th) และโพแทสเซียม (^{40}K) ที่วัดได้ในแต่ละวัสดุ มาคำนวณหาค่าดัชนีความเข้มข้นของกัมมันตภาพในวัสดุ (Activity Concentration Index; I) ตามสมการที่ 2.1 พบว่าเด็กอย และฟอสฟอยปัชม มีค่าเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ (ตารางที่ 2.4) ดังที่แสดงผลในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1

ผลการคำนวณค่าดัชนีความเข้มข้นกัมมันตภาพของวัสดุทดสอบ

วัสดุ	C_{Ra} (Bq kg^{-1})	C_{Th} (Bq kg^{-1})	C_{K} (Bq kg^{-1})	I
ปูนซีเมนต์	164.92	12.66	988.42	0.92
เด็กอยลิกไนต์	183.71	80.13	921.79	1.31
ฟอสฟอยปัชม	1119.24	11.23	87.06	3.81

หมายเหตุ: ผลการทดลองโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 25 มี.ค. 2549.

ตารางที่ 5.1 แสดงผลการคำนวณค่าดัชนีความเข้มข้นกัมมันตภาพของปูนซีเมนต์ เด็กอย และฟอสฟอยปัชม โดยค่าดัชนีนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ ปริมาณรังสีแกรมมากเท่านั้นจะได้รับ หากนำวัสดุเหล่านี้ไปใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง ซึ่ง European Commission Radiation Protection ได้กำหนดให้ไม่เกิน 1 มิลลิซีเวียตต่อปี ซึ่งสำหรับวัสดุที่ใช้ในปริมาณมาก ค่าดัชนีความเข้มข้นกัมมันตภาพจะต้องไม่เกิน 1 ดังนั้นจากการคำนวณ เด็กอยลิกไนต์ และฟอสฟอยปัชมซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ นั่นหมายความว่า หากนำวัสดุเหล่านี้มาใช้ในการก่อสร้าง ผู้ใช้อาหารอาจได้รับปริมาณรังสีแกรมมากกว่า 1 มิลลิซีเวียตต่อปี เกินค่าเขิดจำกัดปริมาณรังสีได้ ถึงแม้ว่าจะได้รับรังสีจากก้าวเรดอนในปริมาณน้อยก็ตาม

5.2 ข้อสรุปจากผลการทดลองที่ 2 : การจำลองการเผยแพร่กระจายก้าวเรดอนภายในอาคารตึกแถว

ผลจากการจำลองการเผยแพร่กระจายก้าวเรดอนภายในอาคารตึกแถว จากการใช้วัสดุทดสอบประจำคอนกรีต คอนกรีตผสมเด็กอย และคอนกรีตผสมฟอสฟอยปัชมเป็นวัสดุก่อสร้างสามารถสรุปได้ดังนี้

5.2.1 ข้อสรุปจากการศึกษาปริมาณก๊าซเรือนที่เกิดขึ้นภายในการตีกแต่งกับการกันผ่านภายใน

1. ในกรณีที่สามารถตีกแต่งนั้นมีการกันผ่านภายใน พนักงานเข้าห้องก๊าซเรือนโดยเดียว จะมีค่ามากที่สุดในการนี้ที่อัตราการรับภายในอากาศต่ำสุด และจะลดลงเมื่อมีอัตราการรับภายในอากาศเพิ่มขึ้น แต่ยังเดียวกัน กลับพบว่าพื้นที่ที่เกิดการสะสมก๊าซเรือนจะขยายวงกว้างมากขึ้นด้วยเช่นกัน เมื่อจากอัตราการในของอากาศที่มาก และเริ่มตั้งแต่บุรุ่งไปสู่ห้องทางเดินออก ทำให้เกิดความไม่แน่นหน่ายในห้องน้อยลง แม้พื้นที่อับคุมมากขึ้นโดยเฉพาะบริเวณมุมห้องใกล้ทางเดินเข้า ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1

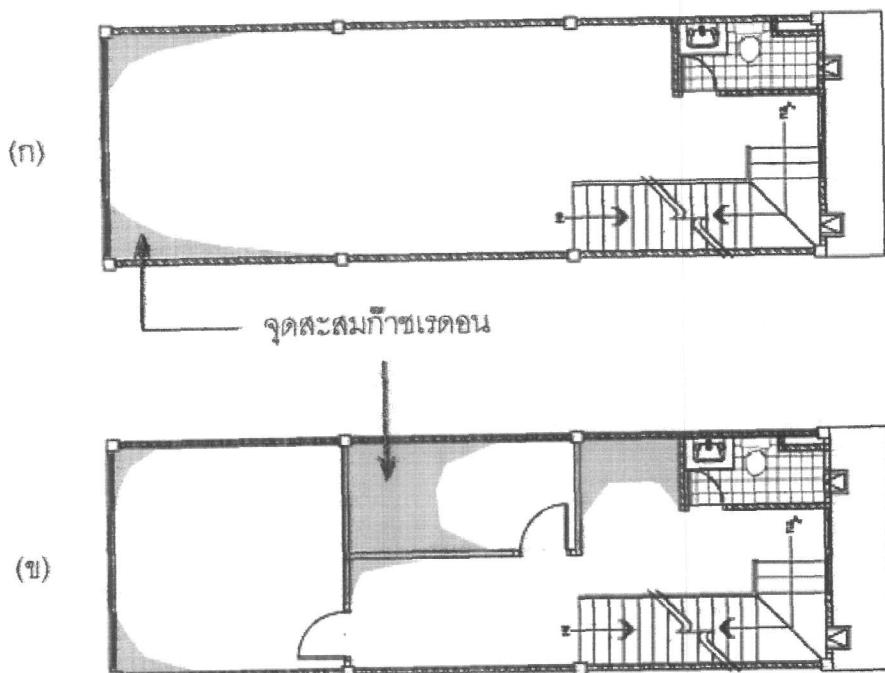
ลักษณะการไหลเวียนของอากาศ และพื้นที่สะสมก๊าซเรือนที่เกิดขึ้นภายในการตีกแต่งที่ไม่มีการกันผ่านภายใน เมื่อเพิ่มอัตราการรับภายในอากาศ

		แนวการไหลของอากาศ	พื้นที่ที่เกิดการสะสมก๊าซเรือน
ACH = 0.35	ACH = 0.70		
ACH = 0.35	ACH = 0.70		
ACH = 0.35	ACH = 0.70		

2. การกันผังภายในอาคารตึกแฝง โดยกันจากพื้นจอดเพดาน จะทำให้มีปริมาณความร้อนขึ้นของก้าชเรดอนโดยเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าการไม่กันผัง เมื่อมีอัตราการระบายอากาศที่เท่ากัน โดยสามารถเดินทางที่ออกอากาศในสถานะเดียวกันได้ทั้งสอง ทำให้มีการระบายอากาศที่ดีกว่าเดือนก่อนที่ร้อนในบริเวณห้อง หรือห้องมุมที่ไม่ใช่ทางระหว่างอาคาร จนบางกรณีมีค่าเกินกว่าระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.2

จุดสะสมก้าชเรดอนภายในอาคารตึกแฝงที่ไม่กันผังภายใน (ก) และกันผังภายใน (ข)

หมายเหตุ: จากการออกแบบวิจัย, 2549.

3. ในงานวิจัยนี้ ได้เสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดปริมาณก้าชเรดอนภายในห้องห้า วิธี ได้แก่ การลดระดับผังกันภายในลง 2 เซนติเมตร และการเพิ่มอัตราการระบายอากาศด้วยการติดตั้งพัดลมระบายอากาศเป็น 2 ระดับ คือ เพิ่มอัตราการระบายอากาศเป็น 0.70 ต่อชั่วโมง โดยการติดตั้งพัดลมระบายอากาศขนาด 60 CFM และ 1.05 ต่อชั่วโมง โดยการติดตั้งพัดลมระบายอากาศขนาด 90 CFM ซึ่งพบว่าแต่ละวิธี สามารถช่วยลดความร้อนห้องก้าชเรดอนและลดผู้คนที่ต้องอยู่ห้องได้ ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2

เบอร์เร็นต์ความเข้มข้นก๊าซเรดอนที่ลดลงในอาคารตึกแฝดที่มีการกันผังภายในเมื่อใช้วิธี
การลดระดับการกันผังภายใน และการเพิ่มอัตราการระบายอากาศ

แบบจำลอง	วัสดุทดสอบ	เพิ่มอัตราการระบายอากาศ			ลดระดับการกันผัง		
		0.35	0.70	1.05	0.35	0.70	1.05
		CE 100	-	81.48	94.33	86.20	93.34
กันผังภายใน $ACH = 0.35 \text{ h}^{-1}$	FA 50	-	81.45	94.32	86.20	93.30	95.67
	PG 50	-	81.48	94.33	88.19	93.33	95.68
	CE 100	-	-	69.41	-	64.04	76.73
กันผังภายใน $ACH = 0.70 \text{ h}^{-1}$	FA 50	-	-	69.41	-	63.89	76.65
	PG 50	-	-	69.39	-	63.97	76.69

หมายเหตุ: จากผลการทดลองโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 26 มี.ค. 2549.

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 5.2 จะพบว่า ในกรณีที่อัตราการระบายอากาศต่ำสุด ผู้อยู่อาศัยสามารถลดความเข้มข้นก๊าซเรดอนลงได้ ด้วยวิธีการลดความสูงของผังกันภายในลง โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มอัตราการระบายอากาศ ก็จะทำให้ความเข้มข้นโดยเฉลี่ยของก๊าซเรดอนภายในห้อง ลดลงได้ถึง 86 เบอร์เร็นต์ ในขณะที่การเพิ่มอัตราการระบายอากาศเพียงอย่างเดียวจะช่วยลดได้เพียง 81 เบอร์เร็นต์ แต่ในทางกลับกัน หากภายในห้องมีอัตราการระบายอากาศอยู่ในระดับปานกลาง หรือ 0.70 ต่อชั่วโมง การลดระดับการกันผังภายในจะช่วยลดความเข้มข้นก๊าซเรดอนโดยเฉลี่ยได้เพียง 64 เบอร์เร็นต์ ในขณะที่การเพิ่มอัตราการระบายอากาศเป็น 1.05 ต่อชั่วโมง จะช่วยลดได้ 69 เบอร์เร็นต์ อย่างไรก็ตาม การใช้ทั้ง 2 วิธีร่วมกัน จะให้ผลที่ดีที่สุดในทุกกรณี ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และสภาพเศรษฐกิจของผู้อยู่อาศัยด้วย

5.2.2 ข้อสรุปจากการศึกษาปริมาณรังสีที่ผู้อยู่อาศัยในอาคารตึกแกรนได้รับเนื่องจากก้าชเรดอนในระยะเวลา 1 ปี

จากการจำลองลักษณะการเผยแพร่กระจาย และความเข้มข้นของก้าชเรดอนที่เกิดขึ้นภายในอาคารตึกแกรน สามารถนำค่าความเข้มข้นเฉลี่ย และความเข้มข้น ณ จุดตรวจวัด มาคำนวณเป็นปริมาณรังสีที่ผู้อยู่อาศัยจะได้รับในระยะเวลา 1 ปีตามวิธีการที่แนะนำโดย UNSCEAR ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ในกรณีที่นำเด็กอย และบุนชีเมนต์มาใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง พบว่าปริมาณรังสีที่ผู้อยู่อาศัยได้รับ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เกินค่ามาตรฐานโลก แต่การนำเด็กอยมาผสมในบุนชีเมนต์เกิน 40 เบอร์เซนต์ จะทำให้ผู้อยู่อาศัยได้รับรังสีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากวัสดุก่อสร้างจะการปล่อยก้าชเรดอนออกมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ชวนยัน (Chauhan and Chakarvarti, 2003) ซึ่งพบว่า ผู้อาศัยในอาคารที่ใช้วัสดุก่อสร้างที่มีส่วนผสมของเด็กอย มีแนวโน้มที่จะได้รับปริมาณรังสีเพิ่มขึ้น มากกว่าผู้ที่พักอาศัยในอาคารที่ใช้วัสดุก่อสร้างคอนกรีต

2. ในกรณีที่นำฟอสฟอยปัชมาเป็นส่วนผสมในวัสดุก่อสร้างพบว่า มีบางกรณีที่ผู้อยู่อาศัยจะได้รับปริมาณรังสีเกินกว่าค่ามาตรฐานโลก เช่น ในกรณีของการใช้ฟอสฟอยปัชมาเป็นส่วนผสมเกินกว่า 50 เบอร์เซนต์ ในอาคารตึกแกรนที่มีอัตราการระบายอากาศต่ำสุด (0.35 ต่อชั่วโมง) ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการลดปริมาณความเข้มข้นก้าชเรดอนลงด้วยวิธีการที่นำเสนอไปข้างต้น

3. ปริมาณรังสีโดยเฉลี่ยที่คำนวณได้ ไม่สามารถใช้เป็นเกณฑ์บ่งบอกถึงความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยได้เสมอไป กล่าวคือ ถึงแม้ว่าปริมาณรังสีโดยเฉลี่ยจะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของโลก แต่ในบางจุดที่มีการสะสมของก้าชเรดอน เช่น ภายในห้อง หรือตามซอกมุมของอาคาร อาจมีปริมาณความเข้มข้นก้าชเรดอนสะสมอยู่ในปริมาณที่สูงมาก สงผลให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวได้รับปริมาณรังสีต่อปีสูงตามไปด้วย ดังเช่นที่พบในกรณีของการใช้ฟอสฟอยปัชมาเป็นส่วนผสมเกินกว่า 50 เบอร์เซนต์ ในอาคารตึกแกรนที่มีอัตราการระบายอากาศ 0.70 ต่อชั่วโมง ดังนั้นวิธีการที่ครอบคลุมที่สุดคือ การพิจารณาจากพื้นที่ที่เป็นจุดเดี่ยงต่อการสะสมของก้าชเรดอนภายในอาคาร แล้วยึดบริเวณดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการหาวิธีที่เหมาะสมเพื่อลดปริมาณก้าชเรดอน

อย่างไรก็ตาม ค่าความเข้มข้นก้าชเรดอนที่ได้จากการจำลองผลในอาคารกรณีศึกษาที่ได้นำเสนอไป เป็นการจำลองเฉพาะก้าชเรดอนที่ถูกปล่อยออกมากจากวัสดุก่อสร้างแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว แหล่งกำเนิดก้าชเรดอนในอาคารยังมีอีกหลายปัจจัย เช่น พื้นดินใต้อาคาร และบริเวณโดยรอบ เรดอนในบรรยายกาศภายนอก เรดอนจากน้ำบาดาล และก้าชธรรมชาติที่นำมาใช้ภายในอาคาร ซึ่งหากนำมาพิจารณารวมแล้ว อาจทำให้ค่าความเข้มข้นสูงขึ้นได้มากกว่านี้

5.3 ข้อสรุปเพื่อเสนอเป็นแนวทางในการออกแบบ

จากข้อสรุปของการศึกษาทั้งหมด สามารถเสนอแนะเป็นแนวทางในการออกแบบเพื่อลดปริมาณก๊าซเรตอง ตลอดจนการเกิดการสะสมของก๊าซเรตองภายในอาคารได้ ดังนี้

1. ใน การเลือกใช้วัสดุนั้น สามารถใช้เด้าโดยเป็นส่วนผสมในคอนกรีตได้ โดยในปัจจุบันมีการใช้เป็นส่วนผสมอยู่ในปริมาณ 15 – 60 เปอร์เซ็นต์ ถึงแม้ผลจากการทดลองจะบ่งว่า หากใช้เกินกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้วัสดุปล่อยก๊าซเรตองเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่มากจนถึงระดับอันตราย เพียงแต่จะทำให้ผู้อยู่อาศัยได้รับปริมาณรังสีต่อปีสูงขึ้นเท่านั้น ในทางตรงกันข้าม ไม่แนะนำให้ใช้ฟอสฟอยปัมมาเป็นส่วนผสมของวัสดุก่อสร้าง เนื่องจากมีปริมาณเรเดียมเจือปนอยู่ในปริมาณที่สูงมาก เมื่อนำมาผสมในวัสดุคอนกรีต จึงทำให้มีอัตราการปล่อยก๊าซเรตองสูงตามไปด้วย อีกทั้งยังมีการแพร่รังสี gamma ในระดับที่สูงเกินกว่าระดับที่กำหนดไว้ อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยได้

2. เมื่อมีการนำวัสดุก่อสร้างที่มีส่วนผสมของเด้าโดย ฟอสฟอยปัม หรือวัสดุอื่นใด ก็ตามที่มีการปล่อยก๊าซเรตองมาใช้ในอาคาร ไม่ควรออกแบบอาคารให้มีช่องลม หรือห้องที่เม้มช่องทางระบายน้ำอากาศที่ดี เพราะพื้นที่เหล่านั้น จะกลายเป็นจุดที่มีการสะสมก๊าซเรตองในระดับที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้

3. หากอาคารมีการระบายน้ำอากาศที่จำกัด ไม่สามารถเพิ่มอัตราการระบายน้ำอากาศได้ วิธีการหนึ่งที่สามารถลดปริมาณความเข้มข้นก๊าซเรตองโดยเฉลี่ยภายในอาคารลงได้ คือการลดระดับผนังกันน้ำภายในอาคารลง เพื่อให้อาคารสามารถให้ผ่านพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง

4. หลีกเลี่ยงการออกแบบ วางแผนที่กีดขวางเส้นทางเดินของอากาศภายในอาคารนี้เอง จากจะทำให้เกิดพื้นที่อับลมขึ้น กลายเป็นบริเวณที่มีการสะสมของก๊าซเรตองขึ้นได้

5. นอกจากก๊าซเรตองซึ่งมาจากวัสดุก่อสร้างแล้ว แหล่งกำเนิดที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง ก็คือ ก๊าซเรตองที่มาจากการพื้นดิน ผ่านรอยแตกของผนัง หรือพื้นเข้าสู่ตัวอาคาร ซึ่งสามารถทำให้ความเข้มข้นของก๊าซเรตองภายในอาคารเพิ่มสูงขึ้นได้ เช่นกัน ดังนั้น จึงควรดูอย่างรัดtight ของอาคารให้มากที่สุด เพื่อลดช่องทางการรั่วซึมของก๊าซเรตองจากภายนอก เข้าสู่ภายในอาคาร

6. เมื่อมีโอกาส ควรเปิดหน้าต่างให้อากาศภายในออกค่ายเทให้มากที่สุด ไม่ควรปิดหน้าต่างตลอดเวลา เพราะจะทำให้อากาศไม่หมุนเวียน ส่งผลให้มีการสะสมก๊าซเรตองภายในอาคารขึ้นได้

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทดลองวัดอัตราการปล่อยก๊าซเรดอนในครั้งนี้ สามารถทำได้เพียงแค่ครั้งเดียวเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา ทำให้ได้ข้อมูลค่อนข้างน้อย ไม่สามารถนำเข้าสู่กระบวนการทางสถิติ เพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ ดังนั้น ใน การศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มปริมาณวัสดุทดสอบ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล และเห็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ชัดเจนขึ้น

2. ควรหาวิธีควบคุมปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่ออัตราการปล่อยก๊าซเรดอนของวัสดุทดสอบ ให้ได้มากที่สุด เช่น ความพูน อุณหภูมิ ความชื้น เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของผลการทดลอง อันจะทำให้การสรุปผลผิดพลาดไปด้วย

3. จากการทดลองวัดสารกัมมันตรังสีจากวัสดุทดสอบ จะพบว่า ถึงแม้ถ้าลอง และปูนซีเมนต์จะมีปริมาณเรเดียมเจือปนอยู่น้อยกว่าฟอสฟอรัสโดยปัจจุบัน แต่กลับพบว่ามีแร่โพแทสเซียม ซึ่งมีคุณสมบัติในการแผ่รังสีแกรมมา ปะปนอยู่มากกว่าหลายเท่าตัว ดังนั้นนอกจากปริมาณรังสีอัลตราฟาร์กีดีน์จากก๊าซเรดอนแล้ว ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในรังสีแกรมมากที่แม่ออกมายังวัสดุก่อสร้างด้วย เนื่องจากเป็นรังสีที่มีอำนาจใจทะลุลวงสูงกว่ารังสีเอกซ์เรย์มากหลายเท่า และมีผลต่อสุขภาพของมนุษย์ เช่นกัน

4. ในการจำลองผลการเพริ่กระยะก๊าซเรดอนภายในอาคารตึกแฝดในการวิจัยนี้ ยังมีรูปแบบการวางผังเพียงรูปแบบเดียว ในงานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรวางแผนรูปแบบผังอาคารมาให้มากขึ้น หรือออกแบบอาคารตึกแฝดที่เหมาะสมขึ้นมาใหม่ เพื่อนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมของอาคารตึกแฝดที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้อยู่อาศัย และปลอดภัยจากการก๊าซเรดอน

5. วิธีการลดระดับการกันผนังภายในเพื่อลดปริมาณก๊าซเรดอนภายในอาคาร ซึ่งได้นำเสนอในงานวิจัยนี้ เป็นเพียงแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยลดระดับความเสี่ยงของเรดอนลงได้ แต่อาจยังไม่เหมาะสมกับมิติของการใช้งานจริง ดังนั้นผู้ที่ทำการศึกษาต่อไป ควรพัฒนารูปแบบให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานให้มากขึ้น

6. ถึงแม้ว่าการลดระดับการกันผนังภายในจะสามารถลดขนาดพื้นที่การสะสมของก๊าซเรดอนลงได้ แต่กลับพบว่าบิเวณพื้น และมุมด้านล่างของอาคารยังคงมีก๊าซเรดอนสะสมอยู่ปริมาณหนึ่ง จึงควรมีการศึกษาถึงวิธีการอื่น ที่จะสามารถระบายน้ำก๊าซเรดอนที่ยังคงสะสมอยู่ในบริเวณด้านล่างของอาคารให้ลดลง

7. การศึกษาโดยการจำลองด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ครั้งนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า อากาศภายในห้อง มีการไหลแบบราบเรียบ (laminar) ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ไม่มีลักษณะเช่นนั้น ดังนั้นจึงควรมีการทดสอบเพิ่มในสภาวะที่อากาศภายในอาคารมีการไหลแบบบันปวน (turbulent) ด้วย

8. นอกจากอาคารตึกแฝดแล้ว ควรศึกษาอาคารรูปแบบอื่นด้วย เพื่อเป็นฐานความรู้ในการออกแบบต่อไป